

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

PM handledare och student – Verksamhetsförlagd utbildning

Kurs
Psykiatrisk omvårdnad, 7,5hp

Termin 4

Innehållsförteckning

Genomförande av VFU.....	3
Behörighet till olika datasystem.....	3
Utformning av VFU.....	3
Obligatoriska moment i VFU	4
Lärandeplan inför VFU.....	4
Aktiviteter under VFU.....	4
Aktivitet 1 – Samtal och kommunikation	4
Aktivitet 2 – Lagar/begrepp inom psykiatrisk vård	4
Reflektionsseminarium tillsammans med verksamheten.....	5
Inlämningsuppgift efter reflektionsseminariet:	5
Bedömning under VFU.....	5
Slutseminarium	5
Underlag för bedömning i slutseminarium (med klinisk adjunkt).....	6

Uppdaterad 2021-03-11

Genomförande av VFU

Detta PM är ett stöd till dig som handledare och student. VFU genomförs under 5 dagar i denna kurs, studenterna förväntas genomföra så kallade raka veckor, alltså måndag-fredag. Kursens deltagare går ut på VFU i sex omgångar under vecka 11, 12, 13, 17, 18 eller 19 på vårterminen. Minst 36 h ska fördelas under de dagar studenten genomför VFU.

Arbetsstidslagen ska efterföljas vad gäller arbetad tid och uttag av raster under varje arbetspass. Studenterna har VFU-placeringar inom psykiatri i Region Jönköpings län och i kommuner i Jönköpings län.

Veckoplaneringen är en struktur på hur Peer learning kan genomföras i den konkreta handledningen. Låt studenterna förbereda sig, läsa på, se, lära och pröva själva. Reflektera regelbundet under dagen med studenterna. Du som handledare ansvarar för att leda och genomföra omvårdnad tillsammans med studentparet.

Studenterna arbetar tillsammans när de utför omvårdnad. Arbetet som studenterna blir tilldelade fördelas alltid inom studentparet, en genomför och en observerar. Nästa arbetsuppgift som studenterna gör byter de roller. Studenterna utgår ifrån ett personcentrerat förhållningssätt. Hänsyn tas givetvis till patienternas vårdbehov och komplexitet.

Under kursens VFU ska studenten omsätta sin teoretiska kunskap till praktisk kunskap och inhämta erfarenhet av omvårdnad i samband med sviktande hälsa. Bedömningar ska ske utifrån i tidigare kurser bearbetade standardiserade metoder och medicinsk tekniska moment.

Nedanstående områden är exempel på tidigare bearbetade ämnen som studenten nu förväntas kunna och fördjupa: säkerställande av identitet, bemötande och kommunikation, sekretess, basala hygienrutiner, basal omvårdnad, etik, dokumentation, beskriva omvårdnad i samband med sviktande hälsa, administrera läkemedel enligt gällande författningar, under handledning.

Vidare har studenterna reflekterat över egna värderingar och förhållningssätt såväl som vårdmiljö i mötet med patient med sviktande hälsa och dess närstående.

Inget får utföras på eller ges till patient utan att ansvarig handledare godkänt det.

Behörighet till olika datasystem

Studenterna kommer inte få ett eget inlogg till de datasystem som används på den aktuella placeringen inom öppen- eller slutenvård inom Region Jönköpings Län.

Utformning av VFU

Under VFU-perioden koncentrerar sig studenterna på den dagliga omvårdnaden kring patienten med psykiatrisk ohälsa.

Studenten ska:

- Reflektera teoretiskt över vanligt förekommande psykiatriska sjukdomstillstånd, sviktande psykisk hälsa samt omvårdnad kopplat till dessa.
- Reflektera med handledare kring möjliga situationer där studenterna bör ha en mer passiv och observerande hållning
- Reflektera över stigmatisering i samband med sviktande psykisk hälsa
- Problematisera kring sekretess inom psykiatri jämfört med inom somatik
- Medverka vid dokumentation av omvårdnad i samråd med handledare enligt rådande författningar och lagar
- Analysera och identifiera behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av patientens och dess närståendes perspektiv
- Diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid omvårdnad i samband med sviktande psykisk

hälsa.

- Undervisa och informera patienter och närstående om egenvård och planering

Obligatoriska moment i VFU

Under kursen utför studenten ett antal obligatoriska moment. Dessa är att upprätta lärandeplan inför VFU, utföra aktiviteter samt aktivt delta i kursens slutseminarie.

Lärandeplan inför VFU

Studenten har med sig en lärandeplan inför VFU till handledaren på VFU-platsen. Studenten ska även ge feedback på minst två andra students lärandeplaner med konstruktiv kritik till vad som är bra formulerat och vad som kan läggas till eller förtydligas. Studenten har eget ansvar för att lärandeplanen är bra utformad och innehåller tillräckligt med detaljerad information. Detta har även tränats på i tidigare kursen och nu kan mer information läggas till. Den kommer inte bedömas av lärarna i kursen, utan är ett verktyg för studenten att förmedla sina kunskaper. Handledaren ska ta del av lärandeplanen för att få kunskap om studentens tidigare erfarenheter, mål, förväntningar och lärandestrategier. Studenten har stora möjligheter att uttrycka önskemål om vad man önskar få träna och fokusera på under VFU:n om det ges möjlighet. Därefter lämnar studenten in sin lärandeplan igen i Canvas. Den ska vara handledaren tillhanda ca två veckor innan studenten påbörjar sin VFU.

Aktiviteter under VFU

Syftet med aktiviteterna är att strukturera studentens lärande under VFU och att hjälpa studenten att nå kursens lärandemål. Båda aktiviteterna är på olika sätt kopplade mot sjuksköterskans kärnkompetenser. Du som student är ansvarig för att aktiviteterna görs under din VFU. Det är obligatoriskt att **genomföra båda aktiviteterna** under VFU-perioden, du och din parstudent väljer själv i vilken ordning ni gör dem.

Aktivitet 1 – Samtal och kommunikation

Studentparet ska samtala med person med psykisk ohälsa och eventuellt dess närstående. Samtalet ska utgå ifrån att patienten får berätta om sin situation. Tillsammans med handledare ska studentparet efter samtalet reflektera över samtalets och kommunikationens betydelse för att identifiera behov av omvårdnad i samband med psykisk ohälsa. Vidare ska en reflektion ske utifrån vad den enskilde studenten uppfattade i samtalet i relation till sin parstudent och den kunskap som handledare besitter om den specifika patientens situation.

Lärandemål som bearbetas:

- analysera och identifiera behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av patientens och dess närståendes perspektiv

Aktivitet 2 – Lagar/begrepp inom psykiatrisk vård

Inhämta information om vilka lagar som styr omvårdnaden på den aktuella placeringen. Studentparet ska reflektera över vad dessa lagar innebär för den enskilde individen, närstående och vårdkedjan. Reflektera även över hur lagar inverkar på den samskapande omvårdnaden.

Lärandemål som bearbetas:

- kommunicera med och undervisa patienter i samband med sviktande hälsa i syfte att främja hälsa och lindra lidande
- visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras

Reflektionsseminarium tillsammans med verksamheten

Förmågan att reflektera är en central roll i sjuksköterskans omvårdnadsarbete. Reflektion är väsentligt för den egna lärandeprocessen under utbildningen, men också för att kunna stödja patienters och närståendes lärande i samband med ohälsa och sjukdom. Under din verksamhetsförlagda utbildning [VFU] inom psykiatri kommer du att delta vid ett digitalt, obligatoriskt reflektionsseminarie där du, tillsammans med din parstudent, presenterar en situation som uppkommit under er VFU. Seminariet pågår under 2 timmar. Vid utebliven närvaro kommer du att få delta (enskilt, ej med din parkamrat) vid ett kompletterande seminarium.

Syfte att med utgångspunkt i en situation under din VFU söka fördjupad förståelse för situationen och därmed få ökad kunskap.

Förberedelse studentparet väljer ut en situation under er VFU som ni öppet och kortfattat presenterar för övriga deltagare. Det kan vara en utmanande situation som ni varit i, eller sådant ni upplevt positivt eller extra värdefullt. Det ska vara en konkret, verklig situation, där lösningar kommer att sökas. Tänk på sekretessen när ni förbereder och delger er reflektion. Efter deltagarnas presentation av situationer, så röstar varje student på två situationer, andras eller eget. De situationer som får flest röster väljs för dagens reflektion.

Inlämningsuppgift efter reflektionsseminariet:

- beskrivning på ca 100 ord (utan referens)
- vad i reflektionsseminariet gjorde en skillnad för dig?
- fundera, var det ny kunskap? Strategier inför framtida yrke? En tanke rikare? Gemenskapen, att se lösningar tillsammans?

Bedömning under VFU

Bedömning av studenten under VFU sker med hjälp av **ett enkelt bedömningsunderlag, se VFU handboken**. Det är viktigt med kontinuerlig kommunikation och feedback mellan handledare och student för att handledaren ska kunna bedöma *tillfredsställelse* och därmed ges studenten möjlighet att gå upp i **slutseminarium**.

Slutseminarium

Veckan efter studentens VFU-period sker ett slutseminarium. För att studenten ska få gå upp i detta slutseminarie krävs att handledaren har bedömt studentens kunskapsnivå under VFU-perioden som *tillfredsställelse* (se bedömningsunderlag). Slutseminariet sker i lärosätets regi och bedöms av klinisk adjunkt som även sammankallar till detta seminarie.

Studenten har, inför slutseminarium, skapat ett eget kunskapsunderlag genom att utgå från VFU-perioden inom psykiatri. Slutseminariet är ett obligatoriskt tillfälle och utgör en del av VFU. Studenten gör en beskrivning av vårdsökande person och hans situationen i det dagliga livet för att kunna synliggöra

- a. vårdsökandes persons behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av personen och dess närståendes perspektiv
- b. reflektera kring och diskutera hur den egna förhållningssättet och vårdmiljön påverkar mötet med vårdsökande person och dess närstående.
- c. reflektera över stigmatisering i samband med sviktande psykisk hälsa identifiera och diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid omvårdnad i samband med sviktande psykisk hälsa.

Instruktion

Seminariet innebär att alla studenter gör en egen presentation av en situation hämtad från studentens VFU.

- Varje student gör en ca 10–15 min lång presentation som en överlämning/överslag till annan kollega eller kollegor på avdelning eller till annan enhet.
- Presentation ska innehålla en beskrivning av en situation, så autentisk som möjligt, om vårdsökande person och hans situation utifrån punkt a–c, se ovan. Tänk på avidentifiering av patienten.
- Presentationen och reflektionen ska baseras på evidens från kurslitteratur och vetenskapliga artiklar.
- Seminariegruppen visar på aktivt deltagande genom att visa kunskap, ställa frågor och reflektera över innehållet som presenteras i form av ”överslag”, genom att utgå ifrån ”vad behöver jag veta i överslag om den vårdsökande personen, som sjuksköterska, för att visa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras?”.

Lärandemål som bearbetas:

- analysera och identifiera behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av patientens och dess närståendes perspektiv
- reflektera kring och diskutera hur det egna förhållningssättet och vårdmiljön påverkar mötet med patienten och dess närstående
- reflektera över stigmatisering i samband med sviktande psykisk hälsa identifiera och diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid omvårdnad i samband med sviktande psykisk hälsa.

Underlag för bedömning i slutseminarium (med klinisk adjunkt)

Godkänd

Presentationen och interaktion under slutseminarium visar på kunskap hos studenten genom att studenten har:

1. analyserat och identifiera behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av vårdsökandes persons och närståendes perspektiv
2. reflekterat kring och diskuterat hur det egna förhållningssättet och vårdmiljön påverkar mötet med vårdsökandes person och närstående.
3. reflekterat över stigmatisering i samband med sviktande psykisk hälsa identifierat och diskuterat etiska dilemman som kan uppstå vid omvårdnad i samband med sviktande psykisk hälsa.
4. bidrar aktivt till gruppens diskussion under seminariet relaterat till lärandemålen för seminariet.

Underkänd

Inte genomfört presentation i slutseminarium som visar på kunskap hos studenten. Studenten har, under presentationen och seminariet, inte kunnat visa på förmåga att kunna;

1. analysera och identifiera behov av omvårdnad vid sviktande psykisk hälsa med beaktande av vårdsökandes persons och närståendes perspektiv
2. reflektera kring och diskutera hur det egna förhållningssättet och vårdmiljön påverkar mötet med vårdsökandes persons och närstående.
3. reflektera över stigmatisering i samband med sviktande psykisk hälsa och identifiera och diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid omvårdnad i samband med sviktande psykisk hälsa.
4. Bidra inte till gruppens diskussion under seminariet relaterat till lärandemålen för seminariet (varit inaktiv).

